

College van B&W Gemeente Maasgouw
Markt 36
6051 DZ Maasbracht

datum 27 oktober 2022
uw kenmerk
ons kenmerk 2022-057427

behandeld door
telefoonnummer
bijlage(n)

0

onderwerp Een wijziging van het bestemmingsplan voor de revitalisering van de bestaande scheepwerf met hellingbaan

Geachte heer/mevrouw,

Op 18 oktober 2022 hebben wij uw verzoek ontvangen. Uw adviesaanvraag gaat over het de revitalisering van de bestaande scheepwerf op de locatie Bunkerhaven 5 te Maasbracht.

De initiatiefnemer is voornemens de scheepswerf en machinefabriek te transformeren naar een duurzame en moderne scheepswerf. Op grond van het vigerende bestemmingsplan is dit slechts deels mogelijk, waardoor een wijziging van het planologisch kader nodig is.

Het onderliggende advies beperkt zich niet alleen tot het aspect externe veiligheid, maar gaat in op de reguliere hulpverlening en zelfredzaamheid bij een calamiteit in het plangebied zelf.

Relevant aspect externe veiligheid

Scenario's externe veiligheid

Scenario ongeval binnenvaarttanker met brandbare vloeistoffen

Een plasbrand ontstaat doordat de tank van de binnenvaarttanker openscheurt na bijvoorbeeld een aanvaring. Hierdoor ontstaat een gat en stroomt een groot deel van de benzine in korte tijd uit. De benzine verspreidt zich over het water en bereikt de waterkant. Ontsteking van de plas leidt tot een korte hevige brand.

Effecten op het plangebied

Er zal lichte schade zijn aan de objecten, verf afbladderen en ernstige verkleuringen ontstaan. Er zijn geen branden en gewonden te verwachten.

Scenario ongeval binnenvaarttanker met tot vloeistof verdicht gas

Binnenvaarttanker – Koude BLEVE.

Een koude BLEVE kan ontstaan doordat na een botsing de ladingtank openscheurt. Het gas komt vrij en ontsteekt direct. Hierdoor ontstaat er een vuurbal en een drukgolf.

Effecten op het plangebied

Er kan aan objecten in het plangebied onherstelbare schade ontstaan. Alle brandbare materialen gaan branden. Personen die zich in de buitenlucht bevinden maken geen kans op overleven. Tevens ontstaat er een drukgolf die ervoor zorgt dat de objecten en gebouwen dat er sprake zal zijn van ruitbreuk en schade aan deurposten.

Binnenvaarttanker – Fakkelfbrand.

Door een ongeluk met een binnenvaarttanker breekt een leiding bij een van de ladingtanks af. Het gas stroomt uit en ontsteekt direct. Hierdoor ontstaat een fakkel die blijft branden tot de ladingtank leeg is.

Effecten op het plangebied

Het effect van een fakkelfbrand is hittestraling. Er kan aan objecten in het plangebied onherstelbare schade ontstaan. Door de langdurige hittestraling ($> 35 \text{ kW/m}^2$) is brandoverslag te verwachten en zullen alle brandbare materialen gaan branden. Een hittestraling van 3 kW/m^2 (onbeschermde blootstelling) zal reeds leiden tot slachtoffers (doden en gewonden).

Scenario ongeval schip met toxische stoffen

Door een ongeval op het water breekt bij een binnenvaarttanker gevuld met een toxische stof (ammoniak) de aansluiting met de leiding op het dek af. Er ontstaat een gat waardoor in korte tijd een groot deel van de toxische stof vrijkomt. Alle vrijgekomen toxische stof verdampt direct en er ontstaat een toxische wolk die zich snel met de wind mee verspreidt.

Effecten op het plangebied

Afhankelijk van de windrichting ligt het plangebied volledig in het effectgebied van de toxische wolk en zonder bescherming van gebouwen zullen er slachtoffers (doden en gewonden) zijn. Toxische damp kan door de wind worden meegevoerd en door natuurlijke en ruimtelijke ventilatie het binnenmilieu bereiken.

Groepsrisico

De Maas is in het Basisnet Water ingedeeld in de categorie zwart, belangrijke vaarwegen. In geval van zwarte vaarwegen is een verantwoording van het groepsrisico verplicht, wanneer de bevolkingsdichtheid gelijk is aan of hoger is dan 1500 personen per hectare dubbelzijdig en 2250 personen per hectare enkelzijdig. Dergelijke dichtheden zijn in het plangebied niet aan de orde. In dit advies wordt conform art. 7 Besluit externe veiligheid transportroutes ingegaan op de mogelijkheden om de zelfredzaamheid van aanwezige personen te vergroten.

Relevant aspect veiligheid algemeen

Hoogwater van de Maas

Het plangebied is bij hoogwater niet beschermd door een primaire waterkering (bijvoorbeeld een dijk). Het plangebied zelf heeft een verhoogde ligging ten opzichte van de omliggende gebied.

Effecten op het plangebied

Bij hoog water kan het gebied onder water lopen, waarbij aanzienlijke waterhoogten bereikt kunnen worden en het niet meer verantwoord kan zijn om in het gebied te verblijven. Het handelingsperspectief bij hoogwater is groot, doordat de hoogte van het water ruim op tijd

voorspelbaar is. Er is voldoende tijd om het plangebied te ontruimen.

Mogelijkheden hulpverlening

Bestrijden van een ongeval op de Maas

De mogelijkheid voor de hulpverleningsdiensten een ongeval met een binnenvaarttanker op de Maas te bestrijden is zeer beperkt. De inzet van de hulpdiensten zal derhalve in eerste aanzet zijn gericht op de effecten op de oever: het voorkomen van uitbreiding van brand (brandoverslag naar objecten en gebouwen), het blussen van secundaire branden en het redden van slachtoffers in het plangebied.

Bluswatervoorziening

Voor de bestrijding van een brand in het plangebied is een bluswatervoorziening nodig. Denk hierbij aan een brand van een industriegebouw. In het plangebied zijn primair en secundair (brandkranen en/of geboorde putten) voldoende bluswatervoorzieningen aanwezig. Als tertiaire voorziening kan de Maas voor het onttrekken van bluswater gebruikt worden.

Bereikbaarheid

Om als hulpverleningsdienst adequaat te kunnen handelen moet het plangebied goed bereikbaar zijn. Het plangebied is via meerdere toegangen ontsloten. De bereikbaarheid van de gebouwen en objecten op het terrein is daarmee voldoende geborgd.

Brandweezorgnorm

In het Besluit Veiligheidsregio's is de norm voor de opkomsttijden van een brandweereenheid voor de industriefunctie gesteld op 10 minuten. Gezien de ligging van de brandweerpost Stevensweert ten opzichte van het plangebied zal er geen overschrijding van de opkomsttijd zijn.

Zelfredzaamheid

De zelfredzaamheid geeft aan in welke mate de aanwezigen in het plangebied in staat zijn zich op eigen kracht in veiligheid te brengen. De zelfredzaamheidsstrategie bij een ongeval op de Maas en in het plangebied zelf hangt af van de soort calamiteit, het object of gebouw waarin personen zich bevinden en de zelfredzaamheid van personen in het object of gebouw.

De volgende afwegingscriteria spelen daarbij een rol: zelfstandigheid en mobiliteit van personen, het vermogen om gevaar in te schatten (verstandelijk vermogen), alarmeringsmogelijkheden, vluchtmogelijkheden uit een gebouw en gebied, laat een calamiteit zich tijdig aankondigen en is de dreiging duidelijk herkenbaar.

Maatregelen op het gebied van zelfredzaamheid vergroten de mogelijkheid voor de in het gebied aanwezige personen om zichzelf op eigen kracht in veiligheid te brengen.

Beoordeling zelfredzaamheid in het plangebied

Personen in het (industrie)gebied zijn overwegend zelfredzaam, maar omdat in industriegebouwen en het havengebied ook vaak externen aanwezig zijn (leveranciers, schippers, etc.) die de gebouwen en de risico's van het omgeving niet kennen is een goede aansturing door een BHV organisatie vereist. De BHV kan de ontruiming effectief aansturen naar een veilige omgeving. De BHV organisatie moet daarbij, naast kennis van de eigen gebouwen en omgeving, op de hoogte zijn van de gevaren van een calamiteit op de Maas en weten wat te doen bij het optreden van een van de calamiteitenscenario's.

Zelfredzaamheid en handelingsperspectief

Binnen het plangebied kan in meerdere richtingen worden gevlucht. Afhankelijk van het scenario dat zich voordoet kan schuilen in een gebouw een effectieve manier vorm van zelfredzaamheid zijn. Dit is

afhankelijk of het gebouw voldoende bescherming biedt (BLEVE) of voldoende lucht -en lekdicht is (toxische stoffen). Indien schuilen niet mogelijk is, moet bij voorkeur dwars op de wind gevluht worden.

Waarschuwing/alarmering

In geval van een ongeval op de Maas is het van belang de aanwezige personen in een vroegtijdig stadium te waarschuwen. Het plangebied is gelegen binnen de dekking van het dichtstbijzijnde waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS). NL-Alert is een nieuw alarmmiddel van de overheid voor alarmering via de mobiele telefoon. Met NL-Alert kan de overheid gericht mensen met een tekstbericht informeren. NL-Alert is met name bedoeld voor noodsituaties. In het bericht staat wat er aan de hand is en wat men het beste kan doen. NL-Alert kan ingezet worden als (aanvullend) alarmmiddel. Bij hoogwater worden de bewoners van de water -en havengebieden vroegtijdig gewaarschuwd zodat zij tijdig maatregelen kunnen treffen.

Advies

Bij de initiatiefnemers kunnen de volgende veiligheidsvoorzieningen worden aangedragen om de veiligheid en zelfredzaamheid van personen te verbeteren.

- In overleg met de toekomstige eigenaar/gebruiker(s) zijn organisatorische maatregelen n.a.v. de scenario's ongeval op de Maas en hoogwater op te nemen in het bedrijfsnoodplan.
- De risicocommunicatie omtrent hoogwater af te stemmen tussen gemeente en initiatiefnemers. Afspraken omtrent de risicocommunicatie kunnen zorgen voor een verhoogde zelfredzaamheid van de personen in het gebied.

Voor nieuw te bouwen bouwwerken gelden de volgende adviezen:

- Voer de gebouwen uit met een afsluitbare ventilatie die centraal in het gebouw kan worden aangestuurd op een gemakkelijk te bereiken plaats (b.v. brandmeldcentrale of meterkast).
- De ventilatieopeningen dienen van de risicobron te zijn afgericht (verhoging veiligheid bij een toxische wolk).
- Voorzie de gebouwen aan de risicozijde zoveel mogelijk van blinde gevels en indien beglazing wordt toegepast beperk dan zoveel mogelijk het glasoppervlak.
- Indien glas aan de zijde van de Maas wordt toegepast, pas dan schervrije beglazing toe (piekoverdruk bij een BLEVE scenario).
- Stem bovenstaande punten af met brandweer Limburg-Noord.

Tot slot

Heeft u nog vragen? Neem dan gerust contact op met de heer [REDACTED] via telefoonnummer [REDACTED]

Namens het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord,

Met vriendelijke groet,

M.J.E.M. Peters
Afdelingshoofd Crisis- en Risicobeheersing